

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 213 151 6472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα

Αριθμ. Εσωτ. Πρωτ.: 18 Α

Προς:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοινοποίηση:

1) Πίνακας Διανομής
2) Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
Υπηρεσία Συντονισμού, Τμήμα Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
E-mail: tmima.nomothetikou@minscfa.gov.gr
3) Α. Μπαρδάκης
Ακτιβιστής για τα δικαιώματα των ΑμεΑ
E-mail: press@andreasbardakis.gr

Θέμα: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 1033/9-1-2026 Αναφορά»

Σε απάντηση της ανωτέρω Αναφοράς, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.)

Με το άρθρο 6 του ν. 3863/2010 συστάθηκε το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), καταργούμενων από 01.09.2011 όλων των λοιπών υγειονομικών επιτροπών πιστοποίησης αναπηρίας, πλην των ρητά εξαιρουμένων Ανώτατων Υγειονομικών Επιτροπών (Α.Σ.Υ.Ε., Α.Ν.Υ.Ε., Α.Α.Υ.Ε. κ.λπ.). Με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο του ΚΕ.Π.Α. (ν.3863/2010- Α'115 όπως τροποποιήθηκε με την παρ.2 του άρθρου 76 του ν.3996/2011- Α'170, όπως συμπληρώθηκε με την παρ.1 του άρθρου 27 του ν. 4075/2012- Α'89), τον ν.4961/2022- Α'146 και του κανονισμού λειτουργίας του ΚΕ.Π.Α. (ΦΕΚ 4830/τ.Β'/13-09- 2022) σκοπός του ΚΕ.Π.Α. είναι η εξασφάλιση ενιαίας υγειονομικής κρίσης αναπηρίας για τα πρόσωπα που αιτούνται την αξιολόγησή τους από τις Υγειονομικές Επιτροπές του ΚΕ.Π.Α.

Οι Υγειονομικές Επιτροπές ΚΕ.Π.Α. οφείλουν να αποφαίνονται αιτιολογημένα, με πληρότητα και σαφήνεια για όλα τα ζητήματα ιατρικής φύσης που αφορούν στο είδος της πάθησης, το βαθμό αναπηρίας που αυτή επιφέρει στον αιτούντα, καθώς και την εκτιμώμενη διάρκεια, τεκμηριώνοντας την υγειονομική τους κρίση σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Ενιαίου Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας (Ε.Π.Π.Α.), σε συνδυασμό με τις γενικές ή ειδικότερες διατάξεις πιστοποίησης αναπηρίας όπως είναι ο Πίνακας των μη αναστρέψιμων παθήσεων για τις οποίες η διάρκεια της αναπηρίας καθορίζεται επ' αόριστον (ΦΕΚ 4348/τ. Β'/25-07-2024), ο πίνακας των παθήσεων που χαρακτηρίζονται χρόνιες αποκλειστικά για τις ανάγκες του Ν.2643/98.

Β. Ισχύς των γνωματεύσεων υγειονομικών επιτροπών προ της σύστασης του ΚΕ.Π.Α. και διαδικασίες επανακρίσεως των ήδη εκδοθεισών γνωματεύσεων - Οριστικοποίηση της Σύνταξης Αναπηρίας

Με σειρά υπουργικών αποφάσεων και εγκυκλίων (Φ.80000/οικ.30002/1896/14.12.2011, Φ.80000/οικ.2/1/29.12.2017 κ.ά.) καθορίστηκαν οι όροι ισχύος των γνωματεύσεων υγειονομικών επιτροπών προ της σύστασης του ΚΕ.Π.Α. και οι διαδικασίες επανακρίσεως των ήδη εκδοθεισών γνωματεύσεων.

Εξάλλου, σύμφωνα με τις παρ. 4-5 του άρθρου 11^Α του ν.4387/2016 όπως ισχύει : *«Η σύνταξη λόγω αναπηρίας από κοινή νόσο καταβάλλεται για όσο χρονικό διάστημα ισχύει η πιστοποίηση της αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής του ΚΕ.Π.Α.»* και παρατείνεται με τις ίδιες προϋποθέσεις μετά από αίτηση, ενώ το *«αρμόδιο όργανο του e-ΕΦΚΑ δύναται να ελέγχει αυτεπαγγέλτως ανά πάσα στιγμή τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ.1 για σύνταξη λόγω αναπηρίας από κοινή νόσο για κάθε ασφαλισμένο και να ζητεί επανεξέταση του ασφαλισμένου από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή του ΚΕ.Π.Α.»*.

Οι συντάξεις λόγω αναπηρίας είναι οριστικές εφόσον οι υγειονομικές επιτροπές γνωματεύουν επ' αόριστον διάρκεια αναπηρίας, λόγω παθήσεων που είναι χαρακτηρισμένες ως μη αναστρέψιμες.

Επίσης, για τους ασφαλισμένους με πρώτη ασφάλιση μετά την 1.1.1993, σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ.25 του ν.2084/1992 (Α' 165) όπως τροποποιήθηκε με το αρ.8 του ν.3863/2010 (Α' 115), οι προσωρινές συντάξεις λόγω αναπηρίας καθίστανται οριστικές μετά και την τελική γνωμάτευση των αρμόδιων Υγειονομικών Επιτροπών εφόσον: *«α. Ο συνταξιούχος έχει συμπληρώσει το 55ο έτος της ηλικίας του και χρόνο συνταξιοδότησης επτά (7) ετών συνεχώς, κατά τη διάρκεια των οποίων υποβλήθηκε σε τρεις τουλάχιστον εξετάσεις από τις οικείες υγειονομικές επιτροπές. β. Ο συνταξιούχος έχει συμπληρώσει το 60ο έτος της ηλικίας του και χρόνο συνταξιοδότησης πέντε (5) ετών συνεχώς, κατά τη διάρκεια των οποίων υποβλήθηκε σε δύο τουλάχιστον εξετάσεις από τις οικείες υγειονομικές επιτροπές.»*

Αντίστοιχα, προβλέπεται και η οριστικοποίηση της σύνταξης αναπηρίας και στους παλαιούς ασφαλισμένους, με πρώτη ασφάλιση δηλαδή πριν την 1.1.1993, με βάση είτε το άρθρο 18 του

Κανονισμού Ασφάλισης αρμοδιότητας ΙΚΑ ή με καταστατικές διατάξεις των πρώην φορέων ασφάλισης.

Επισημαίνεται ότι με τις ανωτέρω διατάξεις οριστικοποιείται η συνταξιοδοτική παροχή, όμως διατηρείται το δικαίωμα των ασφαλιστικών οργάνων για παραπομπή εκ νέου του συνταξιούχου για επανεξέταση από τα ΚΕΠΑ.

Συνεπώς, δεν προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία η χρήση της Διοικητικής Πράξης Διευθυντή e-ΕΦΚΑ, με την οποία οριστικοποιείται η σύνταξη αναπηρίας, ως δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της αναπηρίας. Η αναπηρία πιστοποιείται μόνο από το ΚΕ.Π.Α. με τη διαδικασία που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Γ. Εθνική Πύλη Αναπηρίας – Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία – Κάρτα Αναπηρίας

Στον e-Ε.Φ.Κ.Α. τηρείται το πληροφοριακό σύστημα με την επωνυμία «Εθνική Πύλη Αναπηρίας» υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ) (άρθρο 102 του νόμου 4961/2022).

Η «**Εθνική Πύλη Αναπηρίας**» συντίθεται από επιμέρους συστήματα: α) σύστημα Πιστοποίησης Αναπηρίας που αποτελείται από επιμέρους υποσυστήματα β) Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία (Ψηφιακό μητρώο ΑμεΑ) γ) Μητρώο Παροχών Αναπηρίας και δ) το Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας, τα οποία υποστηρίζονται από εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Μέσω της **Εθνικής Πύλης Αναπηρίας** τα άτομα με αναπηρία:

α) έχουν πρόσβαση στα προσωπικά τους δεδομένα που τηρούνται στο Ψηφιακό Μητρώο ΑμεΑ, β) υποβάλλουν αίτημα για αξιολόγηση και πιστοποίηση αναπηρίας γ) υποβάλλουν αίτημα για χορήγηση Κάρτας Αναπηρίας δ) εξυπηρετούνται, στο πλαίσιο υπηρεσίας μιας στάσης, για συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, που προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία και ε) πληροφορούνται για τις διαθέσιμες παροχές και τα κριτήρια εκλεξιμότητας για τις παροχές αυτές.

Στο **Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία** καταγράφονται όλα τα άτομα που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας που έχει εκδοθεί από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Στρατού, του Ναυτικού, της Αεροπορίας, της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος. Η τροφοδότηση του Μητρώου διενεργείται αποκλειστικά με ηλεκτρονικό και διαλειτουργικό τρόπο από το ΚΕΠΑ. Η καταγραφή στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία δεν θίγει την ισχύ πιστοποιήσεων αναπηρίας που έχουν ήδη χορηγηθεί (άρθρο 105 του ν. 4961/2022).

Σύμφωνα με τις διατάξεις της με αριθμό 16996/16.02.2023 (B' 932/23.02.2023) κοινής απόφασης των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Επικρατείας, ρυθμίζονταν αρχικά ζητήματα που αφορούν στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία και το Υποσύστημα Κάρτας Αναπηρίας.

Με τη με αριθμό 33836/23.12.2025 (B' 7269/31.12.2025) Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Υποδομών και Μεταφορών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Πολιτισμού, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Επικρατείας, που τροποποιεί τη με αριθμό 16996/16.02.2023 ΚΥΑ, με την πρόβλεψη πρόσθετων πηγών άντλησης στοιχείων, ρυθμίζονται και θεραπεύονται ζητήματα που αφορούν στην ενημέρωση του Μητρώου Αναπηρίας με πιστοποιήσεις αναπηρίας που δεν αντλούνταν στο παρελθόν. Ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την καταχώριση, την ενημέρωση και την αξιοποίηση των πιστοποιήσεων αναπηρίας στο Μητρώο Αναπηρίας. Ειδικότερα, προβλέπεται η διαχείριση πιστοποιήσεων με επ' αόριστον διάρκεια ή πιστοποιήσεων βάσει των οποίων εξακολουθούν να χορηγούνται παροχές αναπηρίας, οι οποίες έχουν εκδοθεί πριν από τη σύσταση του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), καθώς και οι κανόνες προτεραιότητας σε περιπτώσεις ύπαρξης πολλαπλών πιστοποιήσεων. Με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 3, 4 και 5 της με αριθμό 33836/23.12.2025(B' 7269/31.12.2025) κοινής Υπουργικής Απόφασης καθορίζεται η διαδικασία άντλησης στοιχείων για την ενημέρωση της ατομικής καρτέλας ατόμων με αναπηρία στο Μητρώο Αναπηρίας.

Στα άτομα με αναπηρία που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας σε ισχύ και είναι εγγεγραμμένα στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία **χορηγείται Κάρτα Αναπηρίας (η οποία διασυνδέεται με το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία)**, εφόσον έχουν συνολικό ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) (άρθρο 106 του ν. 4961/2022).

Η **Κάρτα Αναπηρίας** αποδεικνύει την ταυτότητα του κατόχου της και την ιδιότητα του ατόμου με αναπηρία έναντι κάθε δημόσιας αρχής και τρίτου.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας στο οποίο κοινοποιείται η Αναφορά.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ANNA EYΘYMIΟΥ

Πίνακας Διανομής:

Βουλευτής κ. Ν. Παπαδόπουλος

Εσωτερική Διανομή:

Γραφείο Υφυπουργού